

fald er det en stor Ubequemmelighed, at denne Forhandling skal føres midt under den anden, og jeg tror ikke den gjør nogen Nytte. Jeg veed nu ikke, hvorfor den høje Regjering har ønsket Sagen saaledes fremmet. Da den kun kan endes og vil blive endt med denne Dagsordens Vedtagelse — rimeligvis, det antager jeg for givet — forekommer det mig, at der derved er kastet en politisk Belysning paa Dagsordenen, som heller ikke er heldig. Det har hidtil været en Fortjeneste hos de Mand, som have søgt at oplive den almindelige Stemning for vort Forsvar, at de have søgt at holde denne Sag helt udenfor alle de andre politiske Spørgsmaal, og jeg tillod mig derfor ogsaa ved 1ste Behandling at bemærke, at jeg fandt, at saaledes burde den holdes af Alle, og at, naar vi kunde, alle Partier og alle Samfundsklasser med vore forskellige Syn og forskellige Interesser, enes om noget Væsentligt eller det Væsentlige i denne Sag, vilde vi lettere blive enige om mange andre. Jeg gjør nu maatte Regjeringen Uret, og jeg skal ikke rette nogen Bebreidelse mod den, men hvis Regjeringen ønsker at benytte denne Dagsorden som et Tillidsvoium af Landsstinget, maa jeg tillade mig at bemærke, at Landsstinget saa tidt og saa fuldt har givet Regjeringen sin Tillid tilkjende, at det formentlig ikke er nødvendigt at gjentage det, og at det ialtsald var heldigere at benytte en anden Sag dertil, som ikke havde den store almindelige Betydning, som Forsvarssagen har. Det forekommer mig, det er Uret mod Forsvarssagen, hvis dette er Regjeringens Mening. Er det ikke Regjeringens Mening, beklager jeg, at det er kommet til at se saaledes ud. Jeg har hidtil opholdt mig ved Dagsordenen, for hvilken jeg altsaa maa erklære i mine ærede Meningsfællers og mit eget Navn, at vi ikke kunne stemme, og har ikke berørt Sagens Realitet, men som den høitærede Formand har bemærket, Realiteten kan jo umulig holdes ude, da den i fort Begreb er indbefattet i Dagsordenen, og jeg tror i hvert Fald at slyde det høie Thing Forklaring om, hvad det er for et Punkt, vi fire, som staa sammen, finde utilstrækkeligt oplyst. Det høie Thing vil se af Betænkningen, at der er paaregnet en vedvarende aarlig Udgiftsforøgelse for Statskassen af 780,000 Kr. Deraf gaar en halv Million til Krigsministeriet, nemlig 400,000 Kr. til Udvidelse af Artilleriets og Ingenieurkorpsets Kammer, 100,000 Kr. til Befæstningsarbejdernes Vedligeholdelse og 280,000 Kr. falde paa Marineministeriet, nemlig 100,000 Kr. til Flaadens Vedligeholdelse og 180,000 Kr. til Kammerne. Mod disse Summer skal jeg nu ikke gjøre den allerringeste Bemærkning. Ganstevist kan jeg nære en lille personlig Lovd, om man vil kunne finde saamange midlertidige Artilleriofficerer, som man ses at have gjort Regning

paa, og om man altsaa ikke kommer til at udvide Kammerne endnu mere. Ligesaa kan det vel ogsaa være tilladt at yttre en Lovd, om man, naar man saadan skal se langt ind i Fremtiden, altid vil kunne finde de nu anlagte Fæstningsværter tilstrækkelige, eller om der ikke vil være Udvidelser og Forbedringer at foretage. Alt dette ser jeg bort fra; jeg antager disse Summer for saa paalidelige, som de overhovedet kunne være efter et foreløbigt Overflag længe isorveien. Derimod tillader jeg mig at henlede Opmærksomheden paa en Udtalelse, der findes i Betænkningen nederst Side 9. Idet jeg anfører Betænkningens Ord, skulder jeg den høitærede Ordsvører den Erkjendelse, at den ikke blot er rig paa Oplysninger, men at den er affattet med en Uabenhed og Uelighed, som baade Modstandere og Venner i fuldeste Maade maa paasjønne. Side 9, nederst paa Siden, staa der altsaa: "Reises Spørgsmaalet om Fædresbesætninger til Kjøbenhavns og de øvrige projekterede Befæstninger i Landet, da er det en given Sag, at den gjældende Hærorrdning udelukker Muligheden af altid i Fædrestid at holde en Fæstning, end sige flere, saaledes besat, at den uden Forberedelse kan afvise et tænkt Angreb uden Barf midt i den dybeste Fæd". Nu skal jeg for mit Vedkommende overmaade gjerne erkjende, at de Eventualiteter, som saavel den høie Regjering som Udvalgets store Mindretal har tænkt sig Danmark udsat for, ogsaa ere tænelige; men det gaar virkelig ikke an at springe den Mulighed over, at det kan være udsat i den dybeste Fæd. Jeg spaar ikke om Saadant, jeg gaar ikke i nogen bestandig Frygt derfor, jeg haaber, det albrig vil fæ; men naar man har Fantasi nok til at forestille sig, at Sjælland kan blive udsat til Operationsbasis under en europæisk Krig mellem Østens og Vestens Magter, naar man kan tænke sig det under saadanne Forhold angrebet af en Hær paa mindst 30,000 Mand, ledsaget af en stor Flaade for enten at tvinge os til at hjælpe de store Magter med vore 25—30,000 Mand eller for at benytte den saaledes, at man derfra kan rette et Slag mod sin Modstander, — jeg siger, naar man har Fantasi nok til det, forekommer det mig at være en Mangel ved denne Fantasi, at man ikke saa kan forestille sig, at vor mægtige Nabo, som har 5 Østersøhavne liggende i 14—16 Timers Afstand fra Kjøbenhavn, som har alle sine Ting, men især de militære, i en ganske fortrinlig Ord, og som veed udmærket Bæfied om alle vore Indretninger, om alle vore Skjødsvynder og deriblandt vor store Sorgløshed, saa er det, siger jeg, en Mangel, at man ikke kan tænke sig denne vor Nabo en stjern Dag eller en stjern Sommernat føre en halv Snes Tusinde Mand over Østersøen, for at indkvartere dem hyggelig og godt i vor nye Fæstning, dersom